

Jumalateenistus Nõos K, 24.12.24 kl 16, jõuluõhtu

Lektsioonid: 1Ms 3:15, 1Ms 12:2, 1Ms 26:4, 1Ms 49:8,10, 5Ms 18:18,19, Ps 89:4,5, Mi 5:1, MI 3:1, Lk 2:1–7, Lk 2:8–14, Lk 2:15–20, Tt 2:11–14

Jutlus: 1Jh 1:1–7

Laulud: 16 (1–3); 38 (1–2); 12 (1–4); 32B (1–3); 22 (1–4); 23 (1–3); 18A (1–2, 6); 34 (5); 37B (1–2); 29 (1–3)

Mis algusest peale on olnud, mida me oleme kuulnud, mida me oleme oma silmaga näinud, mida me oleme vaadelnud ja mida meie käed on katsunud – seda me kuulutame Elu Sõnast. Jah, Elu on saanud avalikuks, ja me oleme näinud ja me tunnustame ja kuulutame teile igavest elu, mis oli Isa juures ja on saanud meile avalikuks. Mida me oleme näinud ja kuulnud, seda me kuulutame ka teile, et teilgi oleks osadus meiega. Meie osadus on osadus Isaga ja tema Poja Jeesuse Kristusega. Ja me kirjutame seda, et meie rõõm oleks täielik. Ja see on sõnum, mida me oleme kuulnud temalt ja kuulutame teile: Jumal on valgus, ja temas ei ole mingit pimedust. Kui me ütleme: „Meil on osadus temaga”, kuid käime pimeduses, siis me valetame ega tee tõtt. Aga kui me käime valguses, nõnda nagu tema on valguses, siis on meil osadus omavahel ning Jeesuse, tema Poja veri puhastab meid kogu patust.

Õeldakse: oma silm on kuningas. See tähendab seda, et kõige kindlam teadmine inimese jaoks on see, mida ta on oma silmaga näinud.

Alati pole see aga võimalik ja teadmisi tuleb ammutada teistelt, kes on midagi oma silmaga näinud. See on aga juba usu küsimus: kas me usume kõnelejat, kes väidab midagi oma silmaga näinud olevat, või mitte.

Näiteks mina pole kunagi käinud Austraalias, kuid ma usun teiste jutte, kirjeldusi, fotosid ja videoklippe, mis tõendavad, et selline manner on olemas.

Fotosid ja videoklippe... Jah tänapäeval on selline võimalus, et tõendada midagi fotoga või videoklipiga, kuid nagu teame, on tehisintellekt ka need varem nii kindlas tõendusmaterjalid märksa ebakindlamaks muutnud.

Ent mida teha siis, kui teadmine pärineb ajast, mil fotosid ega videosid ei tehtud? Tuleb leppida pealtnägijate kirjeldusega! Kas need on ebakindlamad kui tänapäeva fotod või videod? Esimesel pilgul küll. Kuid järele mõeldes: kui inimesed on mingeid pealtnägijate kirjeldusi aastasadu uskunud, siis kas kaaluvad neid üles mõned fotod ja videod, milles tänapäeval igaüks võib tehisintellekti tõttu kahelda?

See sissejuhatus oli selleks, et luua mõtteline side tänase jõuluõhtu ja 2000 aastat tagasi toimunud sündmustega. Kuulsime ennist pealtnägijate tunnistust Jeesuse sündimisest ja jutluse aluseks kuulsime apostel Johannese tunnistust Jeesuse ilmumise kohta Kristusena, Jumala Pojana kõrgel mäel. Sellest ilmumisest said osa Jeesuse kolm jängrit: Peetrus, Jaakobus ja Johannes.

Meie tänase kirjakoha autor apostel Johannes pöördub meie kõigi poole: see, mida ma olen näinud ja kuulnud, seda ma kuulutan ka teile, et teilgi oleks osadus minuga. Tundub loogiline! Kui me kellegi kuulutust usume, siis on meil justkui lähedane side, osadus tolle kuulutajaga.

Miks on aga Johannese jaoks oluline see, et meil oleks temaga osadus? Sest temaga osaduses olemine on veel midagi palju enamat: see on osadus, nagu Johannes ütleb, taevase Isaga ja Tema Poja Jeesuse Kristusega.

Niisiis: kui me usume Johannese sõnu, et tema on tõesti näinud ja kuulnud Jumala Poega Jeesust Kristust, siis on meil osadus Johannesega ja tema läbi ka Jumala ja Jeesus Kristusega.

Mis võiks olla imelisem kui olla osaduses Jumalaga! Ja apostel kinnitabki meile, et see on enam kui imeline: ta ütleb, et ta kirjutab seda kõike selleks, et meie rõõm oleks täielik. Kui me usume evangelist Luukast, apostel Johannest või muid Piiblis esitatud tunnistusi, siis saab meie rõõm täielikuks. Me oleksime justkui ise koos karjastega Petlemma loomasõime juures, kus lamab Jeesuslaps! Ja me oleksime justkui ise koos jüngrite Peetruse, Johannese ja Jaakobusega Jeesust

saatmas kõrgel mäel, kus avaldus tema jumalik auhiilgus ja kus ta kõneles prohvetite Moosese ja Eelijaga!

Kuid miks on siis Jumalaga ja Jeesus Kristusega osaduses olla niivõrd imeline? Apostel Johannes vastab: Jumal on valgus, ja temas ei ole mingit pimedust!

Kes meist ei ihkaks olla valguses! Oleme koolis õppinud, et elu Maal poleks võimalik ilma päikesevalguse ja fotosünteesita. Kuid ka meie psüühika vajab normaalseks toimimiseks valgust. Pimeduses tulevad inimesele pimedad mõtted, mis meie südamele kuidagi rahu ei too. Jah, tänapäeval me varastame looduslikult pimeduselt aega, sest meil on tehisvalgus. Kuid teeme seda selleks, et oma kiire elutempo juures hakkama saada. Ka ma ise kasutan palju pimedat aega, et lambivalgel töötada. Kuid kas ei näita see muud, kui et mul on tarvis oma südamele rahu ja ma otsin seda kasvõi tehisvalguse abil?

Kuid evangelist Luukas ja apostel Johannes kõnelevad hoopis ühest teisest valgusest. Kui kuulsime jõuluevangeeliumist ridu „Issanda ingel seisatas nende [karjaste] juures ja Issanda kirkus säras nende ümber ja nad kartsid üliväga”, siis mõistsime kindlasti, et evangelist ei kõnele siin õlilampidest, millega inglid end ööpimeduses valgustasid, vaid Jumala valgusest, mida inimene harva näeb. Samuti kõneleb meie kirjakohas apostel Johannes mitte mingist päikse- või lambivalgusest, vaid Jumala valgusest.

Selle valgusega kohtudes hakkab inimene kartma, sest tema südames on palju seda, mis saab selle valguse käes avalikuks ja see tekitab tohutu häbi. Hakkasid ju karjased ingli ilmumisel paistvat Issanda kirkust ehk auhiilgust üliväga kartma. Ja kirgastumismäel saadud kogemusest, millest apostel Johannes kõneleb, on ju samuti kirjutatud, et helendavat pilve nähes ja Jumala häält kuuldes langesid jüngrid silmili maha ja kartsid väga.

Siiski me saame selles Jumala valguses olla ja isegi Jumala häält kuulda, kui ta peaks meie kuuldes kõnelema. Sest, nagu ütleb apostel Johannes, Jeesuse, Jumala Poja veri puhastab meid kogu patust. Jeesus Kristus on meie patu lunastanud ja Tema vere läbi saame me olla Jumala valguses ning kuulata Jumala häält.

Võib-olla kuulab nüüd mõni teist mu juttu ja mõtleb: see kõik on üsna segane ja ma ei mõista, kuidas see minu elu paremaks muudab!

Jah, Jumala valgus ja Jumala kõne on tõesti segane asi niikaua, kuni me ei proovi oma usuteed selles valguses käima hakata. Kui keegi tahab olla osaduses Jumalaga, kogeda Tema valgust ja rahu, siis peab ta hakkama käima koos Jeesuse Kristusega. Paigal seistes seda kogeda ei saa, tuleb teele asuda. See tähendab kirikus pakutava, Jumala sõna ja sakramendi regulaarset kasutamist. See tähendab ka patust, Jumala tahte vastastest asjadest ehk pimeduse tegudest hoidumist. Seda aitab meil saavutada Püha Vaim.

Apostel Johannes ütleb meie kirjakohta lõpus veel ühe väga olulise asja. Nimelt: kui me käime Jumala valguses, siis on meil osadus omavahel. See mõte väärrib arutlemist.

Meie, inimeste elu suurim probleem on ju see, et me ei saa tihti omavahel läbi. Oleme paratamatult erinevad inimesed ja tahame, et teised käituksid meie meele järgi. Kui nad seda aga ei tee, siis tekivad konfliktid – nii individuaalsel, lokaalsel kui globaalsel tasandil. Oleme seda oma elus kõik kogenud.

Ent kui usume apostli sõnu, siis Jumala valguses oma usuteed käies, on meil osadus üksteisega. Ka see tundub kõrvaltvaatajale ehk kahtlane väide, sest eks ületa ka meediakünnist kirikuinimeste omavahelised tülid. Ka Venemaa ja Ukraina on ju mõlemad kristlikud rahvad, ent siiski otsustas Venemaa Ukrainale kallale tungida.

Ent sellised kahtlused südamesse tõusevad, tasub vaadata kristlikku kirikut: ta pole 2000 aasta jooksul kuhugi kadunud, vaid hoopis suurenenud: meie planeedi elanikkonnast kolmandik on ju kristlased. See saab tähendada ainult seda, et Jumala valgus, mida ei mõjuta ükski pimeduse tegu, mida inimesed oma patususel teha võivad, on alati olemas ja teda leiab alati Kristuse koguduses. Tülid inimeste vahel tekivad patust, kuid Jumala valgus aitab Jeesuse Kristuse vere toel selle patu ületada!

Kallis jõuluõhtu kogudus! Tänane jõuluõhtu on siin kirikus ja kogu kristlikus maailmas selleks, et me usuksime evangeliste ja apostleid, kellest loeme Piiblist, oleksime seeläbi osaduses nendega

ning omakorda nende kaudu Jumalaga ja Tema Poja Jeesuse Kristusega. Et me saaksime alustada või juba edasi käia oma usuteed Jumala valguses ja seeläbi olla osaduses ka üksteisega. Kas võib midagi meie maistes elus veel tähtsamat olla!

Seepärast soovin, kallid jõuluõhtu kogudus, Sulle rohket usku Jumalasse ja Jeesusesse Kristusesse. Seda sünnitab Jumala sõna, mis ilmutab meile Jumala valgust. Ja selles valguses saame me käia nagu vennad ja õed – rõõmus ja rahu.

Õnnistatud jõulupühi!

Aamen.